

Återkoppling för lärande

Goda råd till
lärare/instruktörer/handledare

Återkoppling är en dialog!

Återkoppling

- hjälper till att klargöra vad goda/förväntade prestationer är
- innehåller positiva omdömen, uppmuntrar, motiverar och stärker självkänslan
- ger information av god kvalitet till den studerande om deras prestationer
- bidrar till att överbrygga skillnaden mellan nuvarande och önskad prestation
- underlättar utvecklingen av självbedömning (reflektion) i lärandet
- uppmuntrar till dialog kring lärande mellan utbildningsdeltagare och mellan lärare och utbildningsdeltagare.
- ger information till lärare som kan användas för att förbättra undervisningen

De tre återkopplingsfrågorna

Vart ska jag?

Feed up

- Vart är jag på väg? Påminna utbildningsdeltagaren om vad målet är.

Var är jag?

Feed back

- Var befinner jag mig? Synliggöra var utbildningsdeltagaren är i sitt lärande i relation till målen.

Vad är nästa steg?

Feed forward

- Hur går jag vidare? Diskussion kring hur utbildningsdeltagaren kan arbeta för att nå målet.

GYLLENE REGLER för återkoppling

Be om lov

- Förändring är upp till mottagaren. Var och en väljer själv om de vill ta till sig budskap och förändras.

Bestäm när och var

- Så snart det är möjligt – helst direkt när det händer
- Personen måste vara i rätt sinnesstämning för att kunna ta emot återkoppling.

Rätt fokus

- Koppla till lärandemål och framgångskriterier.
- Diskutera sak och inte person.
- Var specifik, inte svepande.
- Inga överdrifter och inga underdrifter.

Lagom mycket

- Välj tillsammans ut ett fåtal förbättringsområden att fokusera på.

Positivt

- Ta avstamp i det som fungerar bra och är bra

Studentfokus

- Tala hela tiden utifrån utbildningsdeltagarens perspektiv. Inte hur du gör eller vad du skulle göra.

Efter återkoppling har getts

- Kontrollera förståelsen. Har budskapet gått fram?
- Följ upp känslomässig reaktion och att inget blev fel i själva budskapet.
- Bestäm när ev. uppföljning mot nya mål ska följas upp.

De fyra återkopplingsnivåerna

Det finns fyra nivåer att titta på när man ger återkoppling. De tre återkopplingsfrågorna på sid. 3 fungerar på alla fyra nivåerna.

Uppgifts- och produktnivå

Här tittar man på hur väl uppgiften har utförts. Vilken kvalitet den har och i vilken omfattning den har utförts. Traditionellt har detta varit den vanligaste inom skola och utbildning då man har tittat på om uppgiften är rätt eller fel.

Processnivå

Här tittar man på de processer den studerande har använt för att skapa produkten, lösa problemet eller färdigställa uppgiften. Vilka strategier har använts? Finns det alternativa strategier som kan användas?

Självreglering

Här fokuserar man på hur den studerande utvecklar sitt eget lärande och följer upp sin egen inlärningsprocess. Vilka lärandestrategier den studerande använder sig av för att styra processer och dess genomförande av uppgifter.

Individnivå

Denna nivå är riktad mot personen och inordnas vanligtvis under begreppet beröm. Beröm används ofta för att trösta och stödja - men vänder ofta bort uppmärksamheten från uppgiften, processen och självregleringen. Det viktigaste budskapet är att ge beröm, men inte på sådant sätt att det försvagar kraften i återkoppling. Håll isär beröm och återkoppling om den studerandes utveckling och lärande.

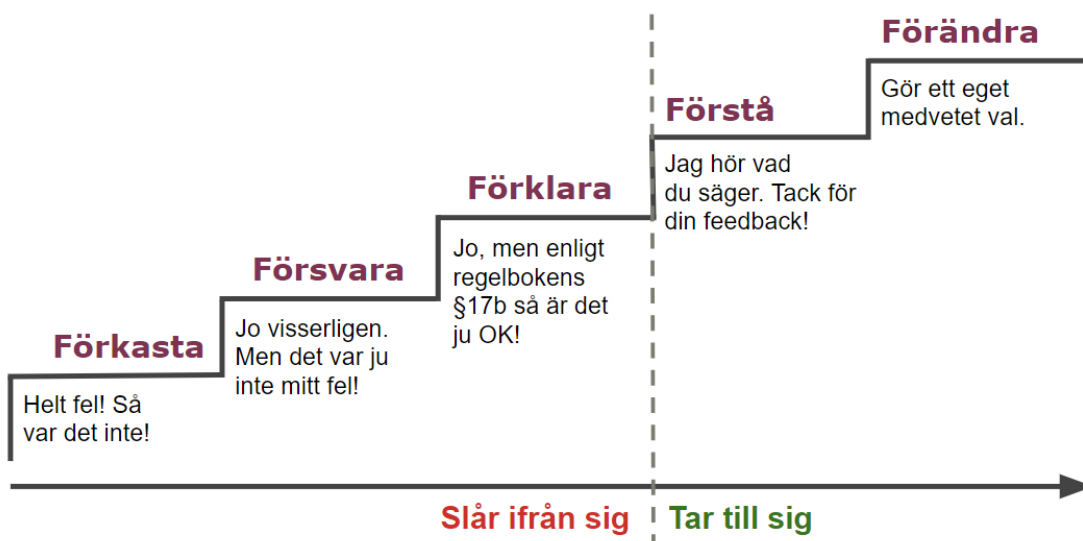

Feedbacktrappan

Det finns utmaningar i hur man som lärare eller kamrat *framför* återkoppling och hur man *tar emot* återkoppling.

Feedbacktrappan med fem trappsteg försöker illustrera olika attityder som mottagaren av återkoppling kan ha.

Informera utbildningsdeltagarna om feedbacktrappan och låt var och en ta ställning till var de vill befinna sig.

Fjärdedelssystem för återkoppling

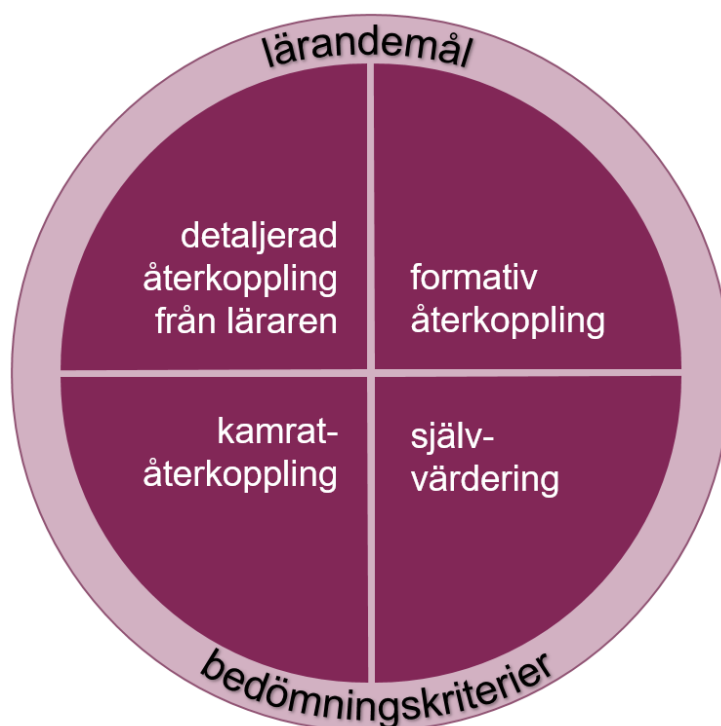
Ett gott råd är att du som lärare ger utbildningsdeltagarna detaljerad återkoppling på ungefär 1/4 av det arbete de gör. Det kan ske skriftligt eller muntligt.

1/4 av återkopplingen är formativ. Det innebär att du som lärare ser till att få återkoppling från utbildningsdeltagarna för att avgöra om de förstår och hinner med i undervisningen. Återkopplingen blir underlag för hur den fortsatta undervisningen ska formas - formativ undervisning.

1/4 kan ägnas åt aktiviteter där utbildningsdeltagarna får återkoppling på sitt arbete av kamrater.

1/4 består av självbedömning, dvs. att varje utbildningsdeltagare bedömer sitt eget arbete och ger återkoppling till sig själv. (William & Leahy, 2015)

OBS! Utgångspunkten för samtliga återkopplingsformer är alltid aktuella lärandemål och bedömningskriterier!

Fjärdedelssystemet kan till en början verka ovanligt för utbildningsdeltagarna. Därför är det viktigt att informera om

fjärdedelssystemet och att varje återkopplingsform har sina syften.
(William & Leahy, 2015)

Självvärdering

Återkoppling i form av självvärdering är viktigt att ha med inom all utbildning. Att själv få värdera sin egen prestation utvecklar förmågan till självreglering av sin lärprocess. När utbildningsdeltagaren har gjort en självvärdering kan den användas i muntlig dialog med läraren eller lämnas in skriftligt så att läraren kan se om någon deltagare behöver extra stöd i hur den ska ta sig vidare.

Kamratåterkoppling

Den som får ge återkoppling till en kamrat även blir bättre på att identifiera sina egna starka sidor och utvecklingsbehov. Kamratåterkoppling kan göras i olika konstellationer, till exempel från individ till individ eller från grupp till grupp. Den kan omfatta olika former av elevprestationer, som muntlig framställning, skriftligt arbete eller utförande av något moment.

TYDLIGA FRAMGÅNGSKRITERIER!

Vid alla typer av återkoppling är det viktigt att utbildningsdeltagarna har tillgång till ett skriftligt underlag med aktuella framgångskriterier. Det är endast det som finns beskrivet i framgångskriterierna som ska bedömas. Där ska det även framgå vilka kvalitéer och/eller kvantiteter arbetet förväntas ha vid slutbedömning.

Utifrån bedömningskriterierna diskuterar parterna fram hur arbetet kan gå vidare för att målet ska uppnås. Om återkopplingen begränsas till att bara omfatta en värdering, utan något motiv eller argument förlorar den sin lärandepotential.

**De 5 nyckelstrategierna i formativ bedömning
(efter Leahy et al, 2005)**

	FEED UP	FEED BACK	FEED FORWARD
	Vart är deltagaren på väg?	Var deltagaren befinner sig?	Hur deltagaren ska komma dit.
Lärare	Klargöra, dela och förstå lärandemål och framgångskriterier.	Skapa och leda effektiva diskussioner, uppgifter och aktiviteter som lockar fram belägg för lärande.	Ge återkoppling som för lärandet framåt.
Kamrat		Aktivera deltagarna att vara resurser för varandras lärande.	
Utbildningsdeltagaren		Aktivera deltagare att ta ansvar för sitt eget lärande.	

Vanliga fallgropar

Läraren ...

- låter inte utbildningsdeltagaren själv börja med att säga något.
- dominerar samtalet och bjuder inte in till dialog.
- glömmer nämna det positiva.
- ger för mycket återkoppling
- tar inte reda på hur det uppfattas
- ger inga förbättringsförslag.

Referenser:

Hattie, John & Timperly, Helen: The power of feedback. (2007)

Nottingham, James: Utmanande återkoppling - som för dina elevers lärande framåt. Natur & Kultur, 2017.

William, Dylan & Leahy, Siobhán: Handbok i formativ bedömning. Natur & kultur, 2015.

Pedagogiskt Programråd
MSB, dec 2019

Detta verk är licensierat under en [Creative Commons Erkännande-IckeKommersiell 4.0 Internationell Licens](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)